



Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 35 [14.086]

Баҳоси эркин нарҳда

## АЁЛ БАХТЛИ БЎЛСА – ОИЛА, ЖАМИЯТ БАХТЛИ БЎЛАДИ

**Юртимизга яна баҳор келди. Гулгунчалар япроқ ёзиб, новдаларга ҳаёт қони югураётган шу кунларда одамзот ҳам баҳорга ташна, янгиларниш фаслига етказганга шукрона келтиради.**

Бутун борлиқдан тириклик нафаси уфуради, бўғотларга яна қушлар чуғури қайтади, лайлақлар ҳаволаб ўчади. Қизалоқлар яна сочига толбаргак такади, қиз-жувонлар лапар айтади. Ана шундай сурурли дамларда баҳорнинг илк байрами – 8 март қалбимизга кўкам ҳавоси, тириклик, гўзаллик, нафосат ифори билан бирга ташриф буюради.

Баҳор ва аёл – эгизак тушунчалар. Иккиси ҳам ҳаёт давомийлигини таъминлайди. Баҳор ҳам, аёл ҳам инсон кўнглида ҳаётга муҳаббат, эзгу орзу-интишлар, меҳр ва саховат каби олижаноб ҳиссийатларни ўйғотади.

8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан пойтахтимизнинг "Узэксомарказ" миллий кўргазмалар мажмуасида ташкил этилган тантанали тадбирга жам бўлганлар кўнглидан ана шу ҳаёллар ўтган бўлса не ажаб. Маҳобатли қошона гул мисол ранго-ранг либосларда яшнаб турган мунис онахонларимиз, меҳрибон опа-сингилларимиз, турли соҳаларда фидокорона меҳнат қилган кадрли аёлларимиз чекрасидан ёришиб кетди гўё. Бу гўзалликни кўриб, шоир бўлмаган одамнинг ҳам беихтиёр шеър битгиси, гўзаллиқни тараннум этгиси келади.

Маҳобатли қошонага қиравершдан байрамга алоҳида эътибор билан тайёргарлик қўрилган бўлиниди. Бўй йигитлар ҳар бир меҳмонни алвон пўнадоз ёзилган йўлакдан етаклаб залга таклиф қилади. Улар сафида Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардан ташриф буюрган, жамият ҳаётининг барча жабҳаларида фидокорона фаолият олиб бораётган аёллар, Зулфияхоним қизлари, машҳур юртдошларимизнинг оналари бор.

Тантанали тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев мамлакатимиз хотин-қизларини байрам билан муборакбод этиб нутқ сўзлади.

– Ер юзиди инсоният пайдо бўлибдики, одамзот муқаддас Она сиймосини, муътабар аёл зотини улуглаб, ҳамisha шарафлаб келади. Оналаримиз шарофати билан Ватанимиз тупроғи жаннат боғларидек гўзал ва бебаҳодир. Оналар дуосидан юртимиз тинч, осмонимиз мусоффо, ишимизда унум, ҳаётимизда барака бор, – деди давлатимиз раҳбари.

Мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини, гендер тенглигини таъминлашга катта эътибор қаратилмоқда. Аёлларимиз оиласини саришта сақлаш билан бирга жамият ва давлат ишларида ҳам фаол иштирок этмоқда.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган 150 нафар депутатнинг 32 фойизи хотин-қизлардир. Бу кўрсаткич Сенатда ва маҳаллий кенгашларда 25 фойиздан ошди.

Ўзбекистон тарихида биринчи марта миллий парламентда аёллар сони Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан белгиланган тавсияларга мос даражага етди. Мамлакатимизнинг қонун чикарувчи органи аёл депутатлар сони бўйича дунёдаги 190 та миллий парламент ўртасида 37-ўринга кўтарилди. Ҳолбуки, бундан 5 йил аввал 128-ўринда эди.

Мухтарама аёлларнинг 16 нафари Ватанимизнинг энг олий мукофоти – Ўзбекистон Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган. Давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 380 нафардан зиёд хотин-қиз раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Уларнинг сафи тобора кенгайиб борапти. Шу кунларда ташаббускор ва ташкилотчи аёллар туман ва шаҳар ҳокими лавозимларига тайинланаётди.

Ишлаб чиқариш, таълим-тарбия, илм-фан, тиббиёт, маданият, спорт соҳалари ривожига ҳам назорат ва латофат эгаларининг муносиб ҳиссаси борлиги қайд этилди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида ҳаж зиёрати учун йиққан маблагини маҳалладошларига бегараз ёрдам сифатида сарфлаган риштонлик тadbиркор Израбу Усмонова, кишлоқ аҳли учун ўз хисобидан "Мумтоз" номи катта кутубхона барпо этган сайхунободлик Гавҳар Хусанова, 32 ёшида Америка Қўшма Штатларидаги нуфузли Колумбия университетининг профессори бўлган Азиза Шоназарова каби хотин-қизларнинг хайрли ишлари ва фаолиятини алоҳида таъкидлади. Байрам иштирокчилари биргаликда уларни олқишлаб, чўқур ҳурмат ва ташаккурларини билдирди.

Аёлларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, саломатлигини мустаҳкамлаш, улар ўртасида тadbиркорликни ривожлантириш, янги иш ўринлари яратиш борасида амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлар ҳамда эришилаётган натижалар хусусида ҳам сўз юритилди.

Давлатимиз раҳбари қизларни энг гўзал фазилатлар, билим ва одоб соҳибалари этиб тарбиялаш жуда улуг ва шарафли масъулият эканини таъкидлади. Янги ташкил этилган Маҳалла ва оила кўйлаб-қувватлаш вазирлиги, кўпни кўрган нурунийлар, хотин-қизлар фаоллари, ҳурматли муаллима ва мураббийлар бу савобли ишга улкан ҳисса қўшишига ишонч билдирди.

Шавкат Мирзиёев шу эзгу ишларга камарбаста бўлиб, ёш қизларни таълим-тарбия қилувчи ҳақиқий мураббийларга кейинги йил 8 март байраминдан бошлаб ҳар йили, ҳар бир вилоятдан икки нафар энг муносиб вакилни давлат мукофоти билан тақдирлашни таклиф этди. Йиғилганлар буни олқишлар билан кўйлаб-қувватлади.

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 6 март куни қабул қилинган "8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан мукофотлаш тўғрисида"ги фармонида мувофиқ, Ватанимиз раънақи, халқимиз фаровонлиги, соғлом ва баркамол авлод тарбияси, оила ва жамият асосларини мустаҳкамлаш йўлидаги муносиб хизматлари учун бир гуруҳ хотин-қизлар юксак унвон, орден ва медаллар билан мукофотланди. 4 мартдаги Президент қарорига биноан эса, йигирма саккиз нафар фаол қиз Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланди.

Байрам тадбирида ана шу юксак мукофотлар тантанали равишда топширилди.

Шунингдек, жойларда оналик ва болалиқни ҳимоя қилиш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича намунали фаолият олиб бораётган 287 нафар хотин-қизга "Муътабар аёл" нишонлари берилди.

Президенти ўз нутқида хотин-қизларни эъозлаш, уларга гамхўрлик кўрсатиш масаласида адолат бўлса, аёллар бахтли бўлишини таъкидлади.

– Аёл бахтли бўлса – оила, жамият бахтли бўлади, – деди пировадиди Шавкат Мирзиёев.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан ташриф буюрган хотин-қизлар, турли вазирлик ва идоралар ходимлари тўқин дастурхон атрофида байрамни нишонлади. Тадбирда мамлакатимизда фаолият юритаётган чет эллик дипломат аёллар, халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари ҳам иштирок этди.

Байрам санъат усталари ва ёш ижроичиларнинг концерт дастури билан якунланди.

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИГА БАФИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, мухтарама онахонлар! Мунис опа-сингиллар! Дилбар қизларим!

Авалло, сизларни, бутун Ўзбекистон хотин-қизларини гўзаллик ва нафосат айёми – 8 март байрами билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Барчангизга ўзимнинг энг эзгу ва самимий тилақларимни билдириб, доимо оилангиз ва яқинларингиз, эл-юртимиз ардоғида бўлиш бахтини тилайман. Азиз юртдошлар!

Ер юзиди онгли ҳаёт пайдо бўлибдики, одамзот муқаддас Она сиймосини, аёл зотини улуглаб, шарафлаб келади.

Оналаримиз шарофати билан Ватанимиз тупроғи жаннат боғларидек гўзал ва муътабардир. Оналар дуосидан юртимиз тинч, осмонимиз мусоффо, ишимизда унум, ҳаётимизда барака бор.

Маълумки, муқаддас Куръони каримнинг энг катта сураларидан бири – "Нисо", яъни, "Аёллар" деб аталади. Аллоҳ таоло ушбу сурادا инсонларни аёлларга адолатли муносабатда бўлишга даъват этади ва бу илоҳий сўзлар замирида албатта теран ҳикмат мужжасам.

Бир ҳақиқат аёнки, ҳар қандай халқнинг маънавий даражасини аввало шу юрт аёлларининг маънавий савияси белгилайди.

Буюк сиймоларнинг ҳаётига назар ташласак, уларнинг шахс сифатида камол топишида меҳрибон оналари, доно рафиқалари гоёт муҳим роль ўйнагани аён бўлади.

Кейинги йилларда мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини, гендер тенгликни таъминлаш, оила ва болалиқни ҳимоя қилиш, аёллар ўртасида тadbиркорликни ривожлантириш, улар учун янги иш ўринлари яратиш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди.

Бугун сиз, азияларнинг чеҳрангизда хурсандчилик, шукроналик ифодасини кўриб, ана шундай ишларимиз натижасини оз бўлса-да, ҳис этмоқдамиз. Ва биз мана шу тўғри йўлни давом эттириш, унинг самарасини янада ошириш учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этамиз.

Қадрли опа-сингиллар!

Бугунги кунда кенг қўламли демократик ислохотларимиз натижасида аёлларимизнинг сиёсий-ижтимоий жараёнлардаги иштироки тобора кучайиб бормоқда. Буни ўтган йил декабрь ойида мамлакатимиз парламенти ва маҳаллий кенгашларга бўлиб ўтган сайловлар яна бир бор тасдиқлади.

Сайловлар натижасига кўра, Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган 150 нафар депутатнинг 48 нафари ёки 32 фойизи хотин-қизлар ташкил этди. Бу кўрсаткич Сенатда ва маҳаллий кенгашларда 25 фойиздан ошди.

Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон тарихида биринчи марта миллий парламентда аёллар сони Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан белгиланган тавсияларга мос даражага етди. Мамлакатимиз парламенти аёл депутатлар сони бўйича дунёдаги 190 та миллий парламент ўртасида 37-ўринга кўтарилди. Ҳолбуки, – шунга эътибор беришингизни сўрайман – бундан 5 йил аввал биз бу борада 128-ўринда эдик.

Ҳозирги вақтда давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 380 нафардан зиёд хотин-қизлар раҳбарлик лавозимларида меҳнат қилмоқда.

Мухтарама аёлларимиздан 16 нафари Ватанимизнинг энг олий мукофоти – "Ўзбекистон Қаҳрамони" унвонига сазовор бўлган барчамизни қувонтиради. Хотин-қизларимиз ўртасида фан докторлари, профессор ва академиклар, "Халқ ўқитувчиси", "Халқ шоири", "Халқ артисти" унвонларига сазовор бўлган юзлаб опа-сингилларимиз борлиги – бу бизнинг фахримиз.

Биз ҳозирги кунда ишлаб чиқариш, таълим-тарбия, тиббиёт, илм-фан, маданият ва спорт соҳалари ривожига ҳам аёлларимизнинг муносиб ҳиссаси борлигини юксак баҳолаймиз.

Барчангиз хабардорсиз, миллий парламентимиз тарихида биринчи марта аёл киши – ҳурматли Танзила Камоловна Норбоева Сенат Раиси лавозимига сайланди.

Юртимизда аёл раҳбарлар – вазирлар, ҳокимлар, ишлаб чиқариш бирлашмалари, банк ва компаниялар раислари, ҳуқуқ-тартибот идораларида, Қуроли Кучларимиз тарихида масъул вазифаларда хизмат қилаётган опа-сингилларимиз сони ортиб бормоқда.

Яқинда ташаббускор ва ташкилотчи аёлларимизнинг муносиб вакиллари гоёт масъулиятли вазифага – туман ва шаҳар ҳокими лавозимларига тайинландилар. Жумладан, Андижон вилоятининг Бўстон туманига – Садбархон Мамитова, Бухоро вилоятининг Олот туманига – Нарғиза Нейматова, Наманган вилоятининг Тўрақўрғон туманига – Зулайхо Маҳмадова, Самарқанд вилоятининг Каттақўрғон шаҳрига – Гавҳар Алимова, Сирдарё вилоятининг Бобўт туманига – Дилфуза Ҳолова, Қашқадарё вилоятининг Қарши туманига – Махсуда Мустафоева биринчи раҳбар этиб тасдиқландилар.

Эл-юртимизнинг катта ишончини қозongan бу опа-сингилларимиз бугунги анжуманда иштирок этмоқдалар. Уларнинг барчасини самимий табриқлаб, ишларига ютуқ ва омадлар тилашга ижозат бергайсиз.

Мамлакатимизда ўз фаолияти, эзгу ишлари билан кўпчилиқка ибрат ва намуна бўлаётган хотин-қизларимиз кўпайиб бораётгани барчамизни хурсанд қилади. Шулар қаторида Фаргона вилояти, Риштон шаҳрида яшайдиган тadbиркор аёл Израбу Усмонова ҳаж зиёратига атаб йиллар давомида йигиб келган маблагини моддий шароити оғир маҳалладошларига бегараз ёрдам сифатида ҳадя қилгани матбуотда кенг ёритилди.

Сирдарё вилояти, Сайхунобод тумани, "Ўзбекистон" маҳалласида Гавҳар Хусанова деган фаол синглимиз бор. Айни вақтда у туман кенгашининг депутати этиб сайланган. Гавҳарнинг қайнонаси Гулбахор яқ ўқитувчилик фаолияти давомида минглаб китоблар тўплаган экан. Гавҳар Хусанова уларнинг ёнига яна кўп адабиётлари кўшиб, кишлоқ аҳли учун ўз хисобидан "Мумтоз" деб номланган катта кутубхона барпо этгани таҳсинга лойиқ.

Яқинда оммавий ахборот воситалари орқали истеъдодли ёш олимпиа Азиза Шоназарованинг Америка Қўшма Штатларидаги нуфузли Колумбия университетининг профессори этиб тайинлангани ҳақида хушхабар тарқалди.

(Давоми 2-бетда)

## ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИҲАЛАРИ БЎЙИЧА ТОПШИРИҚЛАР БЕРИЛДИ

**Хабар қилинганидек, Президент Шавкат Мирзиёев 7 март куни Тошкент шаҳрида амалга оширилиши режалаштирилган инвестиция лойиҳалари муҳокамасига бағишланган йиғилиш ўтказди.**

Пойтахтимизда 2020-2022 йилларда умумий қиймати 9 миллиард 884 миллион долларлик 762 та инвестиция лойиҳасини амалга ошириш режалаштирилган. Уларнинг 122 таси давлат дастури, 640 таси ҳудудий инвестиция дастурлари доирасидадир.

Хусусан, саноат соҳасида 1 миллиард 590 миллион долларлик 242 та лойиҳа, хизмат кўрсатиш йўналишида 4 миллиард 966 миллион долларлик 337 лойиҳа амалга оширилиши мўлжалланган. Замонавий турар жой қурилиши бўйича 3 миллиард 328 миллион долларлик 183 та объект бунёд этилиши кўзда тутилган.

Йиғилишда ҳар бир тумандаги истиқболли лойиҳалар тақдироти ўтказилди.

"Сергели" индустриал парки" кичик саноат зонасида амалга оширилаётган умумий қиймати 350 миллион долларлик, Яшнобод туманидаги Технопаркда умумий қиймати 418 миллион долларлик лойиҳалар уларнинг энг муҳимларидан.

Яккасарой кичик саноат зонаси ҳудудида ташкил қилинадиган Тошкент ишбилармонлик маркази, "Юнусобод сити"даги замонавий турар жой, кўнгилочар ва ишбилармонлик марказлари ҳам шаҳар ривожига хизмат қилади.

– Инвестиция ва экспортдан мақсад, иш жойи, кўшимча даромад. Тошкентда бу борада жуда катта ресурслар бор. Ҳозирча уларнинг яримдан ҳам фойдаланилмапти. Шунинг учун ҳар бир туман кесимида кичик ва ўрта корхоналарни ўрганиб, ишлаб чиқариш ва экспорт имкониятларини кенгайтириш, халқимизга кафолатланган даромад манбаи яратиш керак, – деди Шавкат Мирзиёев.

2020 йилда жами 4,8 миллиард доллар инвестициялар ўзлаштирилиши натижасида 400 дан ортиқ лойиҳа фойдаланишга топширилиши маълум қилинди. Булар доирасида 32050 та янги иш ўрни яратилиши режалаштирилган.

Шунингдек, жорий йилда 710,5 миллион доллар миқдориде экспорт қилиниши мўлжалланган. Унинг қарийб 674 миллион доллар саноат маҳсулотлари, 36,5 миллион доллар мевасабзавот маҳсулотларига тўғри келади.

– Олтириқ тумани 120 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилапти. Тошкентдагидек саноат объектилари, коммуникация уларда йўқ. Пойтахтда зарур инфрақурилиш бор. Ҳокимлар ертўлани тозалаш билан шуғулланадиган вақт ўтди. Энди туман раҳбарлари тadbиркорликни ривожлантириб, тadbиркорларни айланма маблағлар билан таъминлаб, экспортга кўмаклашиб, улар билан манзилли ишлаши керак. Сизлар ўзгармас экансиз, вазият ўзгармайди, – дея таъкидлади Президент.

Инвестициялар жалб этиб, зарурат бўлса, ташқи бошқарувга бериб, саноатнинг янги йўналишларини йўлга қўйиш бўйича топширилган берилди.

ЎЗА

**XXI аср** саноати  
Барча манбалардан олинган сўнги хабарлар

**МАМЛАКАТИМИЗДА**

• "Navoiyazot" акциядорлик жамиятига ташкил этилган навбатдаги пресс-турга "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Ж.Мирзамаҳмудов ва корхона бошқаруви раиси Б.Шарипов ҳамроҳлик қилди. "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти ташаббуси билан ташкил этилган тадбирда тизимдаги корхоналарда амалга оширилаётган ишлар ҳақида "Navoiyazot" АЖ мисолида маълумот берилди. Пресс-тур доирасида иштирокчилар қатор цех ҳамда технологик объект-

ларда бўлиб, ишлаб чиқариш жараёни билан танишди. Уларга 2019 йил якунида ишга таъинланган Поливинилхлорид, каустик сода ва метанол ишлаб чиқариш мажмуаси, шунингдек, янгидан барпо этилаётган азот кислотаси, аммиак ва карбамид ишлаб чиқариши ва бошқа инвестиция лойиҳалари ҳақида маълумот берилди.

• Қурилиш вазири ўринбосари Қозим Тўлаганов Тошкент вилояти Чиноз туманида сайёр қабул ўтказди. Унда Тошкент вилояти ҳудудий назорат инспекциясида вакиллар ҳамда архитекторлар иштирок этишди. Янгийўл шаҳридан Камрон Абдурахмонов энгил типдаги ақли бекат қуриш ташаббусини билдирди. Мутасаддилар томонидан унга бу борада айнан нималарга эътибор бериш зарурлиги борасидаги кўрсатмалар айтилиб, бекатнинг лойиҳасини тайёрлашда туман архитектор томонидан кўмак берилиши айтилди. Шунингдек, сайёр қабулда бугунги кунда туман миқёсида амалга оширилаётган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари хусусида аҳолига кенг тушунти-

ришлар берилди. Жумладан, тез кунларда туман шифохонаси кўйлаб қулайликларга эга бўлган янги ва замонавий бинода фаолият бошлаши, ҳозирда туман ҳудудида илк маротаба канализация қувирилгани ётқиши ишлари амалга оширилаётгани ҳақида маълумотлар берилди.

• Термизда "Сурия ва Ироқдан қайтариб олиб келинганларни реабилитация ва реинтеграция қилиш бўйича Марказий Осиё мулоқоти: Ўзбекистон тажрибаси" мавзусида Тошкент шаҳрида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференциянинг сайёр йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон ва Тожикистон давлатлари вазирлик, идора ва фуқаролик жамияти институтлари вакиллари, қатор хорижий экспертлар, шунингдек, вилоятдаги давлат ва нодавлат ташкилотлари раҳбарлари иштирок этди.

**ЖАҲОНДА**  
• Коронавируснинг жаҳон иқтисодига салбий таъсир қилиши эҳтимоли

фонд бозоридаги хавотирларга сабаб бўлган боис дунёнинг энг бадавлат инсонлари бир кунда 139 миллиард доллар йўқотди. LVMH компаниялар гуруҳи бош директори Бернар Арно ва Amazon Зага хўжайини Амансио Отрега тўрт миллиард, Марк Цукерберг эса 3,48 миллиард доллар йўқотди. Дастлабки ўнналикдаги қолган миллиардерларнинг бойлиги камида 2,3 миллиард доллардан камайди. Америка фонд биржалари индекси 3 фойиздан ортиқроққа тушиб кетди. Европадаги фонд биржаларида ҳам кескин пасайиш кузатилди. Инвесторлар коронавируснинг тарқалишидан хавотирга тушган, чунки у Хитой ва бутун дунё иқтисодиёти учун хатар уйғотади.

• АҚШнинг Тенесси штатида торнадо хуружи натижасида 22 киши ҳаётдан кўз юмган. Жароҳатланган 150 нафар одамга тиббий ёрдам кўрсатилди, ўнлаб уялар вайрон бўлди, кўчаларни сув босди. Ушбу табиий офат мамлакат тарихидаги энг кучли торнадолардан бири сифатида қайд этилди.

# ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Пойтахтимизнинг Қорақамиш даҳасида воёга етиб, Тошкент шарқшунослик институтида, кейинчалик Польша ва АҚШдаги машҳур университетларда таълим олган Азизахон 32 ёшида тарих ва диншунослик йўналишида фан доктори бўлган, 500 та талабгор орасида конкурсда ғолиб чиқиб, ана шундай юксак илмий даражага эришгани олқишга сазовордир.

Бу синглизимизнинг айни вақтда яхши оила бекаси ва она экани, араб, форс, турк, рус, инглиз, француз, немис, поляк тилларида эркин мулоқот қилиши, эришаётган юксак натижалари мамлакатимиз ёшлари учун чинакам ибрат намунаси бўлади, деб ишонаман.

Азизахон ўз хурсандчилигини юртдошлари билан баҳам кўриш учун олис йўл босиб, АҚШдан Ўзбекистонга етиб келди. Келинлар, ёш олиманинг самимий табриклар, унга янада улкан ютуқлар тилайлик.

Айни вақтда бугунги тантанали маросимда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган Хитой Халқ Республикасининг Фавкуллода ва Мухтор элчиси Цзян Янь, Миср Араб Республикасининг Фавкуллода ва Мухтор элчиси Агани ал-Итн, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги доимий координатори Хелена Фрейзер ва Тараққиёт дастурининг доимий вакили Матильда Димовска, Жаҳон солиқлари сақлаш ташкилоти ваколатхонасининг раҳбари Лиан Куппенс, Халқаро Қизил хоч кўмитасининг минтақавий ваколатхонаси раҳбари Сангита Кёниг, Осий тараққиёт банкнинг доимий ваколатхонаси раҳбари Синтия Малвичини хонимларни кўриб турганимиздан бе-ниҳоя мамнунимиз.

Мамлакатимиз билан самарали ҳамкорликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётган ана шу хурматли меҳмонларимизни Халқаро хотин-қизлар куни билан табриклар, эзгу тилакларимизни билдиришга руҳлат бергайсиз.

Қадрли анжуман катнашчилари! Юртимизда хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг оғирини енгил қилиш мақсадида ўтган йили салмоқли ишлар бажарилди. Жумладан, аёлларимиз учун жами 170 мингга яқин иш ўрни яратилди. Тижорат банклари ва Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағлари ҳисобидан 172 мингдан ортиқ опа-сингилларимизга 4,9 триллион сўм кредитлар ажратилди.

Республикамизнинг барча ҳудудларида Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари ташкил этилди. Бугунги кунда улар томонидан 28 мингга яқин опа-сингилларимизга тадбиркорлик, хунармандлик, касбга қайта тайёрлаш, бандликни таъминлаш юзасидан амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Шунингдек, беш муҳим ташаббус доирасида 21 минг 500 нафар қизларимиз қисқа муддатли касб-хунар курсларида ўқитилди.

Ана шундай имкониятлар туфайли тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйган аёллар сони бир йилда қарийб 45 минг нафарга кўпайиб, улар томонидан минглаб янги иш ўринлари барпо этилмоқда.

Мамлакатимизда жамият негизи бўлган оила институтини, ижтимоий-маънавий муҳитни мустаҳкамлаш бўйича ҳам эътиборга лойиқ ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, хонадонлардаги ўзаро келишмовчилик ва низоларни бартараф эттириш, оилавий ажримлар сонини камайтириш бўйича давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан кенг қамровли ишлар бажарилмоқда. Уларни ижобий баҳолаган ҳолда, бу ютуқлар биринчи қадамлар эканини, ҳали бу соҳада қиладиган ишларимиз жуда кўплигини ҳам таъкидлаш лозим.

Албатта, ҳаёт деган нарсаси синов ва машаққатларсиз бўлмайди. Лекин арзимган қийинчилик ҳам сабр қилмасдан, муқаддас оила қўрғонини бузиш, ажримларга йўл қўйишни барчамиз миллий урф-одатларимизга, меҳр-оқибатли, андишали халқимизга мутлақо ярашмайдиган ҳолат, деб баҳолашни зарур. Нега деганда, агарки биронта оилада нотинч вазият ҳужумор бўлса, ўзаро низо-лар туфайли бегуноҳ болалар тирик етимга айланмайдиган бўлса, ёрдам ва кўмакка муҳтож инсонлар ўз ҳолига ташлаб қўйилса, бундай ҳолатга қарши ҳаммамиз биргаликда курашишимиз керак.

Ҳозирги вақтда аёлларга сифатли тиббий ёрдам кўрсатиш, уларнинг саломатлигини мустаҳкамлашга доир дастурларимиз ўзининг дастлабки самарасини бера бошлади. Хусусан, оналик ва болаликни ҳимоя қилишга қаратилган ишлар туфайли 2019 йилда оналар ва гўдаклар ўлими сезиларли равишда камайгани ҳам шундан далолат беради.

Хотин-қизларнинг мурожаатлари билан ишлаш бўйича ҳам мунтазам иш олиб борилмоқда. Шу мақсадда 2019 йили 141 минг 500 дан ортиқ опа-сингилларимиз турли масъул идоралар ходимлари томонидан қабул қилиниб, улар кўтарган муаммоларнинг аксарият қисми ижобий ҳал этилганини айтиш зарур.

Ўтган даврда юртимиздаги 197 та туманда зўрлик ишлатишдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳамда ўз жонига қасд қилишнинг олдини олиш марказлари фаолияти йўлга қўйилди.

Бугунги кунда билиб-билмай жиноят қўчасига кириб қолган аёлларга нисбатан кечиримли бўлиши, уларни соғлом ҳаётга қайтаришда хотин-қизлар ташкилотлари фаол иштирок этмоқда. Бунинг натижасида 261 нафар хотин-қизлар ушбу ташкилотларнинг қафиллиги асосида суд залидан озод қилинган халқимизга хос инсонпарварлик намунасини кўрсатди.

Ана шундай хайрли ишларимизнинг мантиқий давоми сифатида мен кунга кеча Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан яна бир муҳим тарихий фармонга имзо чекдим. Ушбу ҳужжатга мувофиқ, озодликдан маҳрум этиш жазосини ўтаётган, қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлиб, тузалishi йўлига қатъий ўтган 83 нафар хотин-қизлар афв этилди. Улар байрам арафасида ўз оиласи, яқинлари, фарзандларига баргига қайтиш имконига эга бўлди.

Ана шу афв этилган аёлларнинг ижтимоий ҳаётга мослашиб, фойдали меҳнат билан шуғулланишлари, соғлом турмуш кечириб, жамиятга муносиб ўрин топишлари учун уларга кўмак бериш бўйича масъул идоралар томонидан тегишли ишлар амалга оширилмоқда. Бу жараёнда барча давлат ва нодавлат ташкилотлари, кенг жамоатчилик ҳам фаол иштирок этади, деб ишонаман.

Мухтарам юртдошлар!

Барчамизга маълумки, январь ойида Олий Мажлисга йўлланган Мурожаатномада халқимиз, жумладан, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини янада самарали таъминлаш бўйича кўпгина долзарб вазифаларни белгилаб олди. Ҳозирги вақтда уларни амалга ошириш бўйича кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда. Хусусан, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга оид давлат сиёсати самарасини ошириш бўйича Президентнинг махсус фармони ва қарори қабул қилинганидан хабарингиз бор.

Оила, хотин-қизлар ва кексаларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, фуқаро-

ларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан ҳамкорликни кучайтириш мақсадида Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилди.

Ҳеч кимга эрт эмас, илгари маҳалла ва хотин-қизлар идораларига нисбатан талаблар кўп эди. Лекин, афсуски, бунинг учун уларда имконият ва ваколатлар етарли эмас эди.

Бугунги кунда хотин-қизлар манфаатларини оила, маҳалла ва жамият манфаатларидан ажратган ҳолда тасаввур этиб бўлмайди. Ана шу масалаларни комплекс ҳал этиш, бу борада давлат сиёсатини янада юқори босқичга кўтариш – янги вазирликнинг асосий вазифаси этиб белгиланди.

Маҳаллаларнинг мамлакатимиз ҳаётидаги катта ўрни ва аҳамиятини эътиборга олиб, **22 март санасини юртимизда – Маҳалла тизими ходимлари кунини** деб эълон қилдик. Насиб этса, бу янги байрамни биринчи бор шу йил Наврўз кунларида сизлар билан биргаликда кенг нишонлаймиз.

Қадрли дўстлар! Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг соғлом ва баркамол бўлиб, замонавий билим ва касб-хунарларни ўрганиб, жамиятга муносиб ўрин эгаллашни астойдил истайди. Айни шу эзгу мақсадларга эришиш учун мамлакатимиз таълим ва тарбия тизимида мисли кўрилмаган ислохотлар амалга оширилганлигини сизларга яхши маълум. Жумладан, жорий йилда таълим-тарбиянинг пойдевори бўлган болалар боғчалари сонини кескин ошириш бўйича кенг қамровли амалий ишлар олиб борилмоқда.

Кўйсақ учун бир мисолга эътиборингизни қаратмоқчиман. Агар ўтган йилнинг биринчи чорағида юртимизда жами 9 минг 700 тадан ортиқ боғча бўлган бўлса, бугунги кунда уларнинг сони 14 минг 50 тани ташкил этмоқда, яъни бир йилда 4 минг 350 тага ортди.

Ана шундай савъй-ҳаракатларимиз билан бу йил болаларни мактабга таълим муассасаларига қамраб олиш даражасини ҳозирги 54 фоиздан 60 фоизга етказамиз. Натижада боғча тарбиясини олаётган фарзандларимизнинг сони бир йилда 400 мингга кўпайиб, жами 1 миллион 800 минг нафарга етади.

Бу соҳада биз албатта катта иш қилдик. Аммо бу рақамлар ҳали бизни қониқтирмайди. Нега деганда, биз бу масалада маррани банд қилганмиз. Бунинг замирида жуда катта маъно, мақсад бор. Чунки **боғча тарбияси нафақат боланинг ўзига, балки унинг ота-онасига ҳам, қолаверса, бутун жамият ҳаётига ҳам кучли ижобий таъсир кўрсатади. Боласи боғчада, муносиб шароитда тарбия топаётганини кўрган аёл киши албатта хотиржам қайфиятда, шукроналик билан яшайди.**

Ҳозирги кунда мамлакатимизда мактаб таълимининг ривожлантириш умумхалқ ҳаракатига айлиниб бормоқда. Шу кунларда **“Замонавий мактаб”** дастури ишлаб чиқилмоқда. Педагог кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан яхшилаш бўйича ҳам катта ишларни бошладик.

Бу борада биз таълимнинг барча босқичларида қиз болалар тарбиясига алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Буюк аллоҳларимиз, атоқли адибларимиз номларидagi мактаблар, Президент мактаблари барча ёшларимиз қатори илм-фан ва санъатга интилувчи қизларимиз учун ҳам кенг имкониятлар очиб бермоқда.

Албатта, ёш қизларимизни асраб-авайлаш, уларга тўғри тарбия бериш, мустақил ҳаётга тайёрлаш, халқимизга муносиб фарзандлар этиб қамолга етказиш учун давлат ва жамият ўз зиммасидаги барча ишларни бажаради. Лекин бу ўта муҳим вазифани адо этишда оиланинг, меҳрибон бувиларимиз, мунис оналаримиз, маҳалладаги қайибони аёлларнинг ўрни ва таъсирини ҳеч ким босолмайди.

Шу ўринда руҳсатингиз билан, машҳур шоиримиз Муҳаммад Юсуфнинг икки қатор шеърини ўқиб бермоқчиман: **Қиз бор уйнинг фойди бўлак, дейдилар, Жаннат йўли – қиз бор йўлак, дейдилар.**

Қаранг, қандай маъноли, қандай ҳаққоний сўзлар! Шу муносабат билан бугунги даврамизда иштирок этаётган ва мени эшитиб турган мухтарам опа-сингилларимизга мурожаат қилиб айтмоқчиман: **кеलाжгимизнинг бахту икболни бўлган қизларимизни энг гўзал фазилатлар, билим ва одоб соҳиблари этиб тарбиялашни ўз эътиборингизга, ўз масъулиятингизга олсангиз, давлатимиз ҳам, халқимиз ҳам сизлардан чексиз миннатдор бўлади.**

Бу борада янги ташкил этилган Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, кўпчи кўрган нурунийларимиз, хотин-қизлар фаоллари, хурматли муаллими ва мураббийлари, Ўзбекистоннинг барча жонқуяр аёллари ушбу ташаббусни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ёш қизларимизга муносиб таълим ва тарбия беришдек гўят машаққатли, аммо олижаноб ва савобли ишга улкан ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонаман.

Фурсатдан фойдаланиб, мен бугун бир тақлиф билан Сизларга мурожаат қилмоқчиман: **мана шу эзгу ишларимизга қамраб олиб, ёш қизларимизга устозлик қилиб, уларга таълим-тарбия берадиган ҳақиқий мураббийларни рағбатлантириш мақсадида келгуси йил 8 март байрамидан бошлаб ҳар йили Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан икки нафардан энг муносиб вакилни давлат мукофоти билан тақдирлашни тақлиф этаман.**

Хурматли тадбир иштирокчилари! Таълим-тарбия масаласида кўп йиллар бизни қийнаб келган оғир муаммолардан бири – бу олий ўқув юртиларига қабул квоталарининг чеклангани билан боғлиқ эди. Масалан, 2-3 йил аввал олий таълим муассасаларига қабул даражаси йилга 60-70 минг кишини, бошқача айтганда, мактаб битирувчиларининг атиги 9 фоизини ташкил этар эди.

Шунинг учун бу соҳада ҳам жиддий ислохотларни бошладик. Ўтган йили тарихимизда биринчи марта 150 минг нафар ёшларимиз талабаларига қабул қилинди. Шу тарих мактаб битирувчиларини олий таълим билан қамраб олиш даражасини 20 фоизга етказдик.

Албатта, бу ишлар осонлик билан бўлаётгани йўқ. Бунинг учун мавжуд моддий-техник, ўқув-услубий базани мустаҳкамлаш, олий ўқув юртилари тармогини кенгайтириш, профессор-ўқитувчилар, педагоглар, илмий ходимларнинг профессионал малакасини ошириш учун катта куч, маблағ ва имкониятларни сафарбар этишга тўғри келмоқда. Лекин қанчалик қийин бўлмасин, фарзандларимиз тақдирини учун, келажагимиз учун биз бу ишлар кўламини янада кенгайтирган ҳолда, албатта амалга оширамиз. Олий таълимга қамров кўрсатишни жорий йилда ҳамда 25 фоизга, келгусида эса 50-60 фоизга етказамиз.

Аёлларнинг илмий ва маданий савиясини юксалтириш, уларни муносиб иш ўринлари билан таъминлаш мақсадида бу йил қизларимиз учун олий ўқув юртиларига алоҳида қабул квоталари жорий этилади. Буюм тарихимизда биринчи марта қўлланган тақдиримиз. Чунки ўқимини, олий маълумотли аёл оилада ҳам, ишда ҳам, жамият ҳаётида ҳам ҳамма нарсага илм-маърифат билан, онгли ва фаол ёндашди ва муносиб иштирок этади.

Бинобарин, агар биз фарзандларимизни соғлом ва баркамол, Ватанга содиқ инсонлар этиб воёга етказиш ниятида эканмиз, аввало хотин-қизлар учун илм-фан ва касб-хунар йўлларини кенг очиб беришимиз керак.

Агар биз бўлгуси хоразмийлар, фарғонийлар, берунийлар, бухорийлар, улугбеклар, навоийларни тарбияламоқчи эканмиз, биринчи навбатда, ҳар томонлама соғлом, юксак билимли ва маънавияти оналарни тарбиялашимиз зарур.

Биз жорий йилга юртимизда **Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили**, деб ном бердик, бу борада Давлат дастурини қабул қилдик. Ана шу дастурни ишлаб чиқишда биз аввало хурматли оналаримиз, опа-сингилларимизнинг орзу-истаклари, талаб ва эҳтиёжларини ҳам инобатга олдик. Бу борада ўз олдимизга қўйган улкан вазифаларни амалга оширишда ҳам, бутун халқимиз қатори, сиз, азиялларнинг бой билим ва тажрибангиз, маданий ва маърифий салоҳиятингизга таянамиз.

Аёлларимиз ҳаётий муаммоларини, оила ва маҳалладаги ўткир масалаларини, уларни бартараф этиш йўлларини, жамиятнинг томир уришини бошқалардан кўра яхшироқ билдилар. Улар ўзларининг меҳрибонлиги, юксак масъулият туйғуси, меҳнатсеварлиги билан барчага ўрнак бўла оладилар.

Биз давлат ва жамият бошқарувида, вазирлик ва идораларда чўқур билим ва малакага эга бўлган ташаббускор опа-сингилларимизга раҳбарлик лавозимларини ишониб топшириш бўйича бошлаган ишларимизни изчил давом эттирамиз.

Бу масала шахсан Президентнинг назоратида бўлади. Мухтарам опа-сингиллар!

Ҳабарингиз бор, мамлакатимизда камбағалликни қисқартириш устувор вазифа этиб белгиланди ва бу йўналишда кенг қўламли чора-тадбирларни амалга оширишни бошладик.

Бир ҳақиқатни аниқ тушуниб олишимиз керак: **камбағалликни қисқартириш учун биринчи навбатда ишсизликни камайтириш керак. Аввало, аҳолини замонавий касб-хунарларга ўқитиш, уларнинг иқтисодий ва молиявий саводхонлигини ошириш, одамларда, айниқса аёлларимизда тадбиркорликка иштиёқни уйғотиш зарур.**

Биз бу борада жаҳон ҳамжамияти тажрибасини атрофлича ўрганиб, халқаро ҳамкорликни йўлга қўймоқдамиз. Айни вақтда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон банки каби нуфузли халқаро ташкилотлар, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа давлатлар билан тадбиркорлик ва хусусий бизнесни ривожлантириш, камбағалликка қарши кураш бўйича шу йилнинг ўзига 700 миллион долларлик дастурларни амалга оширишни кўзда тутимоқдамиз.

Шу кунларда Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси бошчилигида тизилган республика ишчи гуруҳи вилоятларда бўлиб, турмуш шароити оғир бўлган хотин-қизларнинг аҳолини ҳар бир ҳудуд бўйича аниқ таҳлил қилиб, уларга амалий кўмак бермоқда.

Ишчи гуруҳ томонидан қишлоқ жойларда яшайётган аёлларнинг, мустақил ҳаётга қираётган қизларимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ҳимоя қилиш, уларга ҳар томонлама ёрдам бериш бўйича ҳар бир маҳалла кесимида дастурлар ишлаб чиқилиб, ихроси ташкил этилмоқда.

Ишчи гуруҳнинг куну тун узлуксиз ишлайдиган, хотин-қизларнинг мурожаатларини қабул қиладиган “Ишонч телефонлари” ёки замонавий тилда айтганда, “Колл-сентр” фаолияти йўлга қўйилди.

Энди мамлакатимизнинг исталган шаҳар ёки қишлоғидан, чекка овуллардан ҳам аёлларимиз 1211 қисқа рақамини териб, ушбу марказга бевосита мурожаат қилиш имконига эга бўладилар. Биз буни халқ билан самарали мулоқот олиб бориш йўлидаги бошлаган ишларимизнинг мантиқий давоми, деб баҳолаймиз.

Хурматли ватандошлар! Маълумки, юртимизда хотин-қизларнинг қобилияти ва салоҳиятини рўёбга чиқариш, уларнинг меҳнатини муносиб қадрлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Жумладан, ҳар йили мамлакатимиз бўйича 28 нафар истеъдодли қизларимиз улуг шоиримиз Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланади.

Ҳозирги вақтда ушбу мукофотга сазовор бўлганлар сони 311 нафарга етди. Бу йил уларнинг сафига яна 28 нафар ўз соҳасининг энг иқтидорли вакиллари бўлган азиз фарзандларимиз қўшилмоқда. Улар ўзларининг самарали меҳнати, ёрқин истеъдоди, ибратли фазилатлари билан барча тенгдошларига ўрнак бўладилар, деб ишонаман.

Шу кунларда оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича намунали фаолият олиб бораётган хурматли опа-сингилларимиздан 287 нафари “Мўътабар аёл” нишонини билан тақдирландилар.

Фурсатдан фойдаланиб, уларнинг барчасини бундай эътироф билан самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Ушбу кутлуғ айём арафасида Президент Фармонига мувофиқ Ватанимиз раванки, халқимиз фаровонлиги, соғлом ва баркамол авлод тарбияси, оила ва жамият асосларини мустаҳкамлаш йўлидаги муносиб хизматлари учун бир гуруҳ қадрли аёлларимиз юксак унвон, орден ва медаллар билан мукофотландилар.

Бугун сизларнинг хузуригизда ана шундай опа-сингилларимизнинг муносиб вакиллари ҳамда Зулфия номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлган қизларимизга давлатимизнинг юксак мукофотларини топшириш менга катта мамнуният бағишлайди.

Қадрли анжуман иштирокчилари! **Ҳаётимизнинг фойзу фаршгаси бўлган мунис оналаримиз, меҳрибон опа-сингилларимизга муносиб меҳнат ва турмуш шароитини яратиб бериш, уларни рози қилиш – барча даражадаги раҳбарларнинг нафақат хизмат вазифаси, балки, энг аввало, инсоний бурчидир.**

**Биз ҳаммамиз – Президент, Ҳукумат раҳбарлари, вазирлар ва ҳокимлар, депутат ва сенаторлар – барча-барча етакчилар ана шундай юксак бурчини аниқ натижалар, амалий ишлар билан оқлашимиз зарур.** Азиз опа-сингиллар!

Ушбу шукўҳли айёмда бутун халқимиз дилидаги эзгу тилакларини муккасман қилиб, айтмоқчиман: янги Ўзбекистонни барпо этиш йўлидаги фидокорона меҳнатингиз учун Сизлардан чексиз миннатдоримиз.

Ақл-заковатингиз, меҳр-оқибатингиз, сабру қаноатингиз билан барчамизни ибрат бўлиб, гўзал юртимизда тинчлик ва ҳамжихатликни сақлашга беқийс ҳисса қўшиб келаётганингиз учун Сизларга минг бора ташаккур.

Сизларни гўзал байрамингиз билан яна бир марта табриклаб, барчангизга тинчлик-хотиржамлик, мустаҳкам саломатлик тилайман.

Дунёдаги энг улғу саодат – оилавий бахт Сизларга доимо ёр бўлсин!

Эътиборингиз учун раҳмат.

# ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ “ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ОЗОДЛИҚДАН МАҲРУМ ЭТИШ ЖАЗОСИНИ ЎТАЁТГАН БИР ГУРУҲ МАҲКУМА АЁЛЛАРИ АФВ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА”ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

**Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан жазони ижро этиш муассасаларида жазо муддатини ўтаётган айрим маҳкума аёлларни афв этиш юзасидан билдирилган ташаббуси доирасида Президент хузуридаги Афв этиш масалалари бўйича комиссия, бошқа мутасадди идоралар вакиллари билан иборат ишчи гуруҳ ташкил этилиб, бевосита жойларга чиққан ҳолда маҳкума аёлларнинг шахсини ўрганиши ва улар билан яқка тартибда суҳбатлар ўтказилиши таъминланди.**

Ўтказилган тадбир якуни бўйича Комиссиянинг адашиб, билиб-билмай жиноят содир этган, ҳозирги вақтда қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалishi йўлига қатъий ўтган бир гуруҳ маҳкума аёлларни афв этиш ҳақидаги тақлиф Давлатимиз раҳбари томонидан маъқуллаб, “Халқаро хотин-қизлар байрами муносабати билан озодликдан маҳрум этиш жазосини ўтаётган бир гуруҳ маҳкума аёлларни афв этиш тўғрисида”ги Фармон имзоланди.

Фармонга мувофиқ жазо муддатини ўтаётган **83** нафар аёллар афв этилди.

Афв этилган аёлларнинг **12** нафари жазодан тўлиқ озод қилинади, **29** нафари жазони ўташдан муддатидан илгари шартли озод қилинади, **17** нафарига тайинланган жазо енгилроқ жазо билан алмаштирилади, бир сўз билан айтганда, **58** нафар аёл жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинмоқда. Шунингдек, **25** нафар маҳкума аёлга тайинланган озодликдан маҳрум этиш жазосининг муддатлари қисқартирилди.

Афв этилганларнинг **7** нафарини чет эл фуқаролари ташкил этади.

Бу воқеа юртимизда халқимизга хос аёлни эъзозлаш, аёлга эҳтиром кўрсатиш, бағрикенглик, меҳр-шафқат, инсонпарварлик ва кечиримли бўлиш каби эзгу фазилатларнинг намоён бўлганлигининг амалий ифодасидир.

Фармон ижроси юзасидан афв этилган аёлларни оиласи ва яқинлари баргига қайтариш, ижтимоий ҳаётга мослашиб, фойдали меҳнат билан шуғулланишлари, соғлом турмуш тарзини йўлга қўйиб, жамиятга муносиб ўрин топишлари учун уларга кўмак бериш юзасидан масъул вазирлик ва идораларга тегишли топшириқлар берилди.

ЎЗА

**Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 6 мартдаги “8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан мукофотлаш тўғрисида”ги фармонига мувофиқ, давлат ва жамият ҳаётида фаол меҳнат қилаётган, ёшларни Ватанга муқаббат ва садоқат, миллий, умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш ишига катта ҳисса қўшиб келаётган бир гуруҳ хотин-қизлар фахрий унвон, орден ва медаллар билан тақдирланди.**

# ФИДОЙИ АЁЛЛАР МУНОСИБ РАҒБАТЛАНТИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида давлат

## ТОШКЕНТДАГИ ИНҲА УНИВЕРСИТЕТИДА ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ИЛК "CO-LEARNING CENTER" МАРКАЗИ ОЧИЛДИ

**Тошкентдаги Инҳа университети (IUT)да ушбу таълим даргоҳида таълим олувчи истеъдодли талабалар учун Ўзбекистондаги илк "Co-Learning Center" очилди.**

Келгусида бу каби таълим марказлари мамлакатимиздаги бошқа ўқув муассасалар қошида ҳам очилиши кутилмоқда. Хусусан, Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университетида ҳам ана шундай марказни ташкил этиши ишлари олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигидан олинган маълумотларга кўра, ушбу таълим лойиҳаси истеъдодли талабаларни ўқитишга мўлжалланган. Улар "Co-Learning Center"да веб-дастурлаш, мобиль курилмалар учун иловалар яратиш, компьютер ўйинлари, 2D ва 3D-моделлаштириш, рақамли маркетинг ва киберхавфсизликни ўрганади.

Марказнинг таълим жараёни "Digital Generation Uzbekistan" методикасига асосланган, шу боис у талабалар ва ёш малакали кадрларга муҳтож компаниялар ўртасида ўзига хос боғловчи бўлин вази фасини ўтади.

Лойиҳа яратувчилари йилига middle даражаси-

даги 400 нафаргача junior-дастурчиларни, 100 нафаргача senior-дастурчиларни тайёрлашни ўз олдларига мақсад қилиб қўйган. Ҳозирги пайтда "Co-Learning Center"да фақат Тошкент Инҳа университетида тахсил олаётган талабаларгина таълим олиши мумкин. Марказ таълим даргоҳи аудиторияларида ўқитишдан ташқари, ҳудудлар бўйича кўчма мини-курслар, вебинарлар ўтказиш, видеодарсларни тайёрлашни ҳам режалаштирмоқда. Барча ўқув тадбирлари мутлақо bepул ўтказилади.

Таъкидлаш жоизки, бугунги кунда junior, middle ва senior даражасидаги дастурчилар ваколатлари даражасини белгилаш бўйича турли ёндашулар мавжуд. Кўпинча буни иш тажрибаси билан боғлашади – бу энг оддий, тушунарли ва нотўғри усул. Агарда унинг мустақил ишлаш даражаси ва бажариши мумкин бўлган вазифаларни биринчи ўринга қўядиган бўлсак, ушбу тушунарлар ҳақида бутунлай бошқа тасаввур пайдо бўлади.

Масалан, junior-дастурчи фақат кичик, мураккаб бўлмаган ва аниқ вазифаларни еча олади. Муста-

қил ишлаш бўйича ҳам у етук эмас – унинг билимлари кам, саволлари эса кўп, ўқитувчи ёки яхши жамоа билан доимий ишлаши керак. Агар унинг ўқитувчиси бўлса, у бир йилда ушбу босқичдан ўтиши ҳам, 10-15 йилгача шу босқичда қолиб кетиши ҳам мумкин.

Middle-дастурчи жанглarda чиниққан бўлади. У кўп нарсани билади ва мустақил ҳаракат қила олади. У масъулиятни ҳис қилади, қарорларни ҳам техник янгиликлар, ҳам бизнес ва фойдаланувчилар нуктаи назарини ҳисобга олган ҳолда қабул қила олади. Умуман олганда, кўпчилик дастурчилар шу босқичда бўлишади.

Senior-дастурчи нима қилиш кераклигини ва унинг сабабини сизга айтиб бера олади. У лойиҳадаги ўз қисмини жуда яхши билади ва уни ривожлантириш йўналишини шакллантиради. У энг катта ва қийин вазифаларни билиши, юксак даражада ишлай олиши ва мураккаб ўзаро ҳаракатлар ва уларнинг оқибатларини ҳисобга олиши мумкин. Кўпинча бу босқичда ихтисослашув пайдо бўлади.

Айрим компанияларда босқичлар ўртасидаги алмашинув аттестация билан бирга кечади. Бу албатта, расмиятчилик ҳисобланади. Аслида, профессионал ўсиш узлуksиз ва кундалик жараён бўлиб, унда бугун сени қандай ном билан аташлари эмас, бугун кечадиган кўра яхшироқ дастурчи бўлганинг муҳимроқдир.

Роман БОНДАРЧУК

## БАРЧА РЕЖАЛАР ХАЛҚИМИЗ БИЛАН БАМАСЛАҲАТ ТУЗИЛАЁТГАНИ ДЕМОКРАТИЯНИНГ ЭНГ ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧИДИР

**Ўзбекистон ислохотлар йўлидан жадал ривожланишининг янги босқичи сифатида Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йилига мутаносиб мўлжалланган вазифалар Президент Шавкат Мирзиёевнинг Мурожаатномасида ўз аксини топди. Эътиборлиси, белгиланган бу вазифалар умумхалқ муҳокамасига қўйилиб, юзлаб янги таклифлар билан мазмунан бойитилди.**

Аслини олганда барча режалар халқимиз билан бамаслаҳат қилинаётгани демократиянинг энг юқори кўрсаткичидир. Давлат дастуридаги диққатга сазовор бир жиҳатга алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Инсон ҳуқуқлари нуктаи назаридан сиёсий ҳуқуқларнинг энг устувор кўрсаткичи – бу фуқароликка эга бўлиш.

Айнан фуқаролик давлат билан шахс ўртасидаги ҳуқуқий мақомни ўрнатади ва давлатнинг ўз фуқароси ҳуқуқларини ҳимоя қилиши кафолатини таъминлайди. Сўнгги уч йил ичида бу жараён изчил давом этмоқда. Президентимиз таклифи билан фуқароликка эга бўлиш, ҳеч қандай қўшимча маъмурий чекловлар ва тўсиқларсиз шахснинг юртимиз ҳудудида яшаётганига 25 йил бўлганини инобатга олиб, Ўзбекистон фуқароси, деб тан олишни жорий этиш назарда тутилмоқда.

Шунинг баробарида инсон ҳуқуқларига кўра, яшаш жойини танлаш ва мулкка эгаллик ҳуқуқини чекловчи, уни камситувчи ҳолатга йўл қўйиш мумкин эмаслигидан келиб чиқиб, прописка талабининг мулкка эгаллик ҳуқуқидан олиб ташлаш инсон эркинликларининг тўлақонли таъминлашига хизмат қилади.

Давлат дастуридаги инсон ҳуқуқларига оид яна бир жиҳатга ҳам тўхталиб ўринли. БМТнинг "Барқарор ривожланиш мақсадлари" деб аталадиган глобал шартномасидаги

2030 йилгача эришиш лозим бўлган биринчи мақсад – бу "Камбағалликнинг ҳар қандай кўринишларига барҳам бериш" деб белгиланган. Ўзбекистон бу шартномага аъзо, унинг мақсадлари биздаги ривожланиш билан ҳамоҳангдир. Шу йиллар давомида биз фақат илмий доираларда бу ҳақида гапириб келдик, ва ниҳоят, бу ҳолатни камбағал қатламлар билан ишлашни махсус дастурлар ёрдамида биринчи марта кун тартибига қўймоқдамиз. Халқаро меъёрларга кўра, молиялаштириш манбаларидан қатъий назар, кунига 1 инсонга 1,9 доллар миқдоридан маблағ ажратилаётган бўлса, у кашшоқлик даражасида эканлиги тан олиниши ва зудлик билан кўмак берилиши лозим. Йил дастурида айнан шу масалага эътибор қаратилгани ўта муҳимдир.

Дастурнинг таълим олишга бўлган ҳуқуқларимизни рўёбга чиқариш учун имкониятларни кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирлари ҳам таълимнинг ҳаммабоп, адолатли, бошқача айтганда, чўнтақбоп бўлишига қаратилгани билан қимматлидир.

Шундай экан, Давлат дастури халқимиз юксалишига ва фаровонлигига хизмат қилиши учун ҳар биримиз астойидил ҳисса қўшишимиз лозим, деб ҳисоблайман.

Лола САИДОВА,  
юридик фанлари доктори

## СОҒЛОМ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАЁТГАНЛАР ДОИМО ЭЛ АРДОҒИДА

**Мамлакатимизда тиббиёт, таълим ва спорт соҳаларининг ўзаро уйғун ҳолда ривожлантирилаётгани аҳоли, айниқса, ёш авлоднинг ҳар томонлама соғлом авлод бўлиб камол топишида муҳим омил бўлмоқда.**

Ўзбекистон болалар саломатлиги муҳофазаланган етакчи мамлакатлардан биридир. Юртимизда навқирон авлоднинг ривожланиши Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти стандартларига тўла мос келади.

"Соғлом авлод учун" ордени соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш ишига улкан ҳисса қўшаётган фидойи юрдошларимиз меҳнатини муносиб рағбатлантиришда муҳим аҳамият касб этади.

Жамият ҳаётининг турли жабҳаларида юксак натижаларга эришаётган кўпбўлиб юрдошларимиз соғлом авлод тарбиячиларига эҳтиром тимсоли бўлган ушбу мукофотга сазовор бўлган.

Ана шундай бахтиёр аёлларимиздан бири Шахноза Пулатовадир. Шахноза опа ҳозирги кунда 1-Республика клиник шифохонасининг реабилитация-неврология бўлими мудираси лавозимида ишлаб келмоқда. У мамлакатимизда соғлиқни сақлаш тизимини халқаро андозалар асосида ривожлантириш, соҳага доир дастурлар ижросини муваффақиятли амалга ошириш борасидаги кўп йиллик самарали меҳнати, илғор хорижий тажриба ва замонавий давлош усулларини амалиётга кенг татбиқ этиш, тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, аҳоли саломатлигини ишончли муҳофаза қилиш, жамиятда соғлом турмуш тарзини мустаҳкамлаш ишларига қўшган муносиб ҳиссаси, ёшларни ватанпарварлик, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш, чўқур билим ва юқори малакага эга мутахассисларни тайёрлаш йўлидаги катта хизматлари ҳамда ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун давлатимиз раҳбарининг 2019 йил 8 ноябрдаги фармонида биноан II даражали

"Соғлом авлод учун" ордени билан тақдирланди.

– 35 йилдан буён шифокор бўлиб ишлайман. Фаолиятим давомида инсонларнинг соғлом бўлиши учун бор куч-ғайратимни ишга солганман, – дейди Ш.Пулатова. – Ўтган йили тиббиёт ҳодимлари кўни арафасида камтарона меҳнатларим юқори баҳоланди, Президентимиз фармони билан Ватанимизнинг юксак нишони – II даражали "Соғлом авлод учун" ордени билан тақдирландим. Мукофотни муҳтарам Президентимизнинг қўлларидан олганда қалбим фахр ва ифтихорга тўлди. Оддий шифокорга шунча эътибор! Фурсатдан фойдаланиб, мўтабар оналаримиз, опа-сингилларимизни 8 март – Халқаро хотин-қизлар кўни билан табриқлайман.

Ш.Пулатова ҳозирги кунда икки қизнинг онаси ва беш набиранинг буви-сидир. Юзлаб дарди бор инсонларни доволаётган шифокор опамизнинг оиласида соғлом турмуш тарзи устувор.

Бугун ҳар бир ўзбек аёли ўз соҳаси бўйича улкан марраларни забт этаётгани сир эмас. Шундай бўлса-да, уларнинг энг асосий мақсади юрт равнақи учун соғлом авлодни тарбиялашдир. Шу сабабли ҳам соғлом авлод тарбиячилари доимо юксак эҳтиромда.

Ҳар бир халқнинг қудрати, буюклиги кўп жиҳатдан миллатнинг соғломлиги, маънавиятининг юксаклиги, навқирон авлоднинг қандай тарбия топганига боғлиқ. Мамлакатимиз ёшлари ҳар соҳада ҳеч қимдан кам эмас ва кам бўлмайдиган. Уларнинг иқтидорини қадрлаш, салоҳиятини юзага чиқариш, соғлом тарбиялаш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир.

Жавоҳир ТОШХҲАЕВ

ижтимоий-иқтисодий шароитларини ўрганиб, аниқланган муаммоларни тезкорлик билан ҳал этишни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерациясида куну тун фаолият кўрсатилган 12-11 қисқа рақамли "Ишонч телефони", яъни "КОЛЛ-ЦЕНТР" ишга туширилди.

Ушбу марказ тўлақонли ва тезкор фаолият кўрсатишини таъминлаш мақсадида барча зарур жиҳозлар, замонавий алоқа ва коммуникация воситалари, малакали мутахассислар билан таъминланди.

Халқ билан мулоқотнинг яна бир самарали воситаси бўлган "Ишонч телефони" орқали мамлакатимизнинг турли ҳудудларида, олис ва чекка қишлоқларда яшаётган хотин-қизлар ўз муаммолари бўйича исталган вақтда мурожаат қилишлари мумкин. Мурожаатларда кўтарилган масалалар атрофлича таҳлил қилиниб, уларни ҳал этиш юзасидан тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар билан ҳамкорликда тизимли ишлар олиб борилади. Энг муҳими, мурожаатлар ижроси Республика Ишчи гуруҳининг доимий назоратида бўлади.

ЎзА

## Хабарлар

**Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги билан Ўзбекистон давлат хореография академияси ўртасида миллий рақсларни ривожлантириш бўйича ўзаро англашув меморандуми имзоланди.**

## ҲАМКОРЛИК ЙЎЛГА ҚЎЙИЛАДИ

Келишув доирасида халқ таълими тизимидаги умумий ўрта таълим муассасаларида миллий рақслар тарғиботи ўтказилиб, тўғарақлар ташкил этилади.

Маълумки, академияда миллий рақслар бўйича таълим берувчи хореограф-ўқитувчиларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курслари фаолият юритади. Шунингдек, академияда миллий рақсларга қизиқиши бўлган иқтидорли ўқувчиларни саралаш бўйича махсус гуруҳлар ташкил этилган.

Томонлар ўқувчи-ёшларнинг хореография ва миллий рақсларга бўлган қизиқишини ривожлантириш учун барча имкониятни ишга солади. Шу билан бирга, бошқа қўшма тадбирларни ўтказиб, ўзаро муносабатлар ва ҳамкорликни ривожлантиради.

## МУСИҚА САНЪАТИ БИЛИМДОНЛАРИ

**Ўзбекистон давлат консерваториясида 8 март – Халқаро хотин-қизлар кўни муносабати билан байрам тадбири бўлиб ўтди.**

Тадбирда мамлакатимизда хотин-қизларга эҳтиром кўрсатиш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш, қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш масаласи давлатимизнинг доимий эътиборида экани таъкидланди.

Ўзбекистон давлат консерваторияси педагогик жамоасида ҳам, талабалар сафида ҳам аёл-қизлар салмоқли ўринни эгаллайди. Моҳир педагог аёллар муסיқа санъатининг турли йўналишлари бўйича ёшларга устозлик қилаётган бўлса, хорижий танловларда Ўзбекистон шарафини муносиб ҳимоя қилаётган муסיқачи қизлар ҳам кўплиги қувонарлидир.

– Юртимизда аёлларга нисбатан ҳамиша мунис она, қадрдон опа, беғубор қалбли сингилдек эъзозли муносабатда бўлинган, – деди ушбу олий ўқув юртининг ўзбек ва хорижий тиллар кафедраси доценти Сайёра Ҳамдамова. – Жорий йилда менинг ҳам камтарона меҳнатларим эътироф этилиб, "Мўтабар аёл" кўрак нишонига сазовор бўлдим. Бундан кўнглим тоғ қадар юксалди.

Тадбирда профессор-ўқитувчилар, талаба-қизлар фахрий ёрликлар билан тақдирланди. Аёл, меҳр, муҳаббат, баҳорни мадҳ этувчи концерт дастури барчага кўтаринки кайфият бағишлади.

## АДАБИЙ-МУСИҚАЛИ ТАДБИР

**Тошкент шаҳар "Bilim" ахборот-кутубхона маркази тасарруфидаги Абдулхамид Сулаймон ўғли Чўлпон номидаги кутубхонада 8 март – Халқаро хотин-қизлар кўни муносабати билан "Истиқлол аёли" номли адабий-муסיқали тадбир бўлиб ўтди.**

Тадбир "Янги Ўзбекистонни аёллар билан қураимиз", "Аёл мадҳини тараннум этган асарлар" мавзусидаги адабиёт кўргазмаси билан бошланди.

– Ўзбекистонда яшаётган ҳар бир аёл чин маънода бахтлидир, – деди Тошкент шаҳар "Bilim" ахборот-кутубхона маркази директори Ҳафиза Каримова. – Мамлакатимизда хотин-қизларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, уларни қадрлаш, оғирини енгиб қилиш, ёшларни ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб тарбиялашда оналарга қўмақдош бўлишга қаратилган умуммиллий дастурларнинг амалга оширилиши натижасида жисмоний ва маънавий жиҳатдан соғлом, салоҳиятли, Ватанимиз тақдир ва келажаги учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир ўғил-қизлар вояга етмоқда. Бу ҳар бир она, аёл учун катта бахт.

Тадбирнинг иккинчи қисмида баҳор, аёл, она Ватани мадҳ этувчи концерт дастури намойиш этилди. Бир гуруҳ фаол аёлларга ташкилотчилар томонидан ташаккурномалар топширилди.

(ЎзА)

## "ИШОНЧ ТЕЛЕФОН" – "КОЛЛ-ЦЕНТР" ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

**Кейинги йилларда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида мамлакатимизда хотин-қизларнинг жамият ҳаётидаги ўрни ва нуфузини янада ошириш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш масалаларига устувор аҳамият берилмоқда.**

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан "Хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш" бўйича Касаба уюшмалари федерацияси мутасаддиллигида тузилган Республика Ишчи гуруҳи ана шундай эътибор ва ғамхўрликнинг яна бир амалий ифодаси бўлди.

Ишчи гуруҳ томонидан ҳозирги кунга қадар Сирдарё, Жиззах, Самарқанд, Хоразм ва Навоий вилоятларида яшаётган хотин-қизларнинг муаммо-

лари ҳар томонлама ўрганилди. Бу жараёнда уларга амалий ёрдам кўрсатиш билан бирга, мавжуд муаммо ва камчиликларни ҳал этиш юзасидан тўла ва шахарлар бўйича "Комплекс чора-тадбирлар дастурлари" ишлаб чиқилди. Ушбу дастурлар парламентимизнинг юқори палатаси – Сенат, Касаба уюшмалари федерацияси ва вилоят ҳокимликлари иштирокида тасдиқланиб, уларнинг ижросини таъминлаш юзасидан амалий чоралар кўрилмоқда.

Ишчи гуруҳининг жойларда хотин-қизларнинг

# ГУЛМИРАНИНГ КАШТАЛАРИ ҲИНДЛАРНИ ҲАМ МАФТУН ЭТДИ

— Сиз нуроталикмисиз, — деди анчадан буён сўзаналаримни кузатиб ўтирган ҳиндистонлик аёл. Сўнг табиий ипакдан ишланган маҳсулотларни кўлига олиб, унга меҳр билан тикилди.

— Бундан бир неча йил илгари Нурота, Шахрисабз, Самарқанд, Бухоро каби шаҳарларда бўлганман, — деди ўзини Шрути хоним, деб таништираган мезбон. — Нуроталик хунарманддан сўзана, чопон олганман. Унга ҳар гал кўзим тушса, меҳмондўст халқингиз ва гўзал шаҳарларингиз кўз олдимида гавдаланади. Ширин таассуротлар қайта уйғонади. Айниқса, уйимга келган дўстлар, меҳмонлар бу сўзанани, чопонни алоҳида қизиқиш билан ҳайратланиб томоша қилади. Уларга Ўзбекистон ҳақидаги хотираларимни сўзлаб бераман. Шу йил яна юртингизга бормоқчиман. Манзилангизни қолдирсангиз, уйингизга бориб, қорхонангиз фаолияти билан яқиндан танишаман.

Бу Ҳиндистоннинг Харьяна штатида ўтказилган 34-халқаро хунармандчилик фестивали иштирокчиси, нуроталик хунарманд Гулмира Исломова-нинг таассуротлари.

— Очиғи, ҳиндистонликлар бизнинг маҳсулотларга бу қадар қизиқади деб ўйламаган эдим, — дейди Г.Исломова. — Фестиваль тугашидан уч кун олдин маҳсулотларимизни харид қилиб бўлишган эди. Мезбонларнинг маҳсулотларимизга эътиборидан, Ўзбекистон ҳақидаги илқ сўзларидан кўнглимиз тоғдек кўтарилди. Шрути хоним билан қисқа суҳбатдан сўнг, биргина сўзана ҳам юртимиз доврғи, унинг бетакрор табиати, қадимий ёдгорликларини дунё бўйлаб кенг ёйиш ва танитишда қанчалик муҳим аҳамиятга эга эканини ту-

шуниб етдим. Хоним меҳмондўст экан, мени уйига ҳам таклиф қилди. Бордим. Ҳиндларнинг столини безаб турган ўзбек сўзанасини кўриб фахрланиб кетдим.

Гулмирага сўзана тиқиш, каштачилик момомерос хунар. У Нурота каштачилиги аънасанини давом эттираётган бешинчи авлод вакили. Ёш хунарманд тиккан кашталарда нафислик, ўткир ва ёрқин ранглар акс этади, нақшлар хилма-хиллиги кишини тўлқинлантиради.

Суҳбатдошимизнинг айтишича, кашталардаги азор, бодом шакли нақшлар серфарзандлик, бахт, меҳр-муҳаббат, тотувлик маъноларини англатади. — Бу ишнинг мафтункор олами бор. Бир бошласангиз, киришиб кетасиз, ҳеч чарчамасиз. Аксинча, ишлаган сайн илҳом келверади. Маҳсулотларимизнинг барчаси қўл меҳнати билан яратилади. Кашталарга ишлатиладиган ипларни ҳам қадимий услубда тайёрлаймиз. Онамнинг "Сўзаналаринг чиройли чиқишини истасанг, фақат яхши нарсалар ҳақида ўйла, аъло кайфиятда иш бошла, унга қалб кўрингин, бор меҳрингни бер, шунда тиккан кашталаринг инсонлар қалбини забт этади" деган сўзлари ҳар доим ёдимда туради, — дейди хунарманд қиз.

"Хунарманд" уюшмаси аъзоси Г.Исломова 2017 йили "Нур сўзана" миллий каштачилик қорхонасини ташкил қилди. Ҳозир бу ерда ўттиздан зиёд турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Аёллар ко-



стоми, дастурхон, ёстик, кўйлак, сўзана асосан буюртма асосида тикилади.

"Нур сўзана" қорхонасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар нафақат юртимиз, балки хорижда ҳам харидорғир. Қорхонада хунарманднинг 200 дан ортиқ шогирди иш билан банд. Бундан ташқари, хунар ўрганиш истагидаги ёшлар учун тўғарак ташкил этилган.

У ўз меҳнат маҳсулларида миллий каштачилик ва сўзана санъатида ўсимликсимон ва гуллар тасвири туширилган нақш композицияларини кенг қўллайди, азор, аноргул, бодомгул сингари офтоба нақшлар бардавонлигини таъминлашга эътибор қилади. Ҳозир шогирдлари билан сўзана паллақлари, ёстик жилдлари, дастурхон, чопон, аёллар либослари, аёллар қўл сумкаси каби маҳсулотларни замонавий кўринишда тайёрламоқда.

Гулмира Исломова юқорида айтилган Ҳиндистондаги фестивалда буюртмачиларга маҳсулот етказиб бериш бўйича 40 минг АҚШ долларилек шартномалар имзолади.

Шаҳноза МАМАТУРОПОВА, ЎЗА муҳбири

## Қилмиш — қидирмиш

# МАҚСАДИГА ЕТА ОЛМАГАН БОСҚИНЧИЛАР

Ҳаётда қинғир йўл билан пул топишни маъқул кўрувчи инсонлар ҳам учраб туради. Ўғрилик, босқинчилик йўли билан мўмай даромад топиш илинжида ҳаётларида тузатиб бўлмас хатога қўл уришмоқда.

Баҳоидир Қодиров (исм-шарифлар ўзгартirilган) 2019 йил 10 сентябрь кuni тахминан соат 19:00 ларда Сергели ярмаркаси олдида таниши Алишер Бакиров билан кўришиб қолди. Иккиси деярли тенгдош, ёшлари 28-29 ёш атрофида.

— Ёк, бу ёқдан гаплашишди. — Пулдан қийналяпман, — деди Алишер. — Минг доллар қарз олганман, шуни узатишим керак. Нима қилсам бўлади? Қандай қилиб бўлсам соққа топишим керак.

— Буни битта иложи бор, — деди Баҳоидир.

— Қандай қилиб? — Ҳўп, десанг шу маҳаллада бир бойнинг хонадонини биламан, уйига бостириб қилиб, пулини оламан, эрталаб тўққиздан кейин эри ишга кетади, шу пайт бориб, кўрқитиб, пуллари қўлга киритсам бўлади.

Алишер илгари судланган эмасми, бунақа ишларни ҳадисини олган, катта пулни кўз олдига келтириб, бу таклифга рози бўлди.

Икки таниш индинига кўришишга келишиб хайрлашди. Бу орада Алишер таниши Жамилга кўнғироқ қилиб машинасида қизматда бўлишини, рози қилишини тайинлаб қўйди.

Улар 12 сентябрь кuni соат тахминан 09:00 ларда биргаликда олдиндан белгиланган уйга кириш учун мактаб биноси олдида учрашди.

Баҳоидир мактаб олдида келганида уни Алишер, Жамил, Парпи деган йигитлар кутиб туришган экан. У Алишерни четроққа тортиб, алоҳида гаплашиб олди. Жамил ва Парпи уларни кутиб турдиган бўлди. Баҳоидир Алишер билан мўлжаллаб қўйилган уй томон юрди. Улар учинчи қаватга кўтарилишди. Баҳоидир йўлакда юзига қора никоҳ тақиб, бошига кепка кийиб олди. Қўлида электрошокер. Алишер секин мўлжалдаги хонадон кўнғироғини босди.

— Ким у? — ичкаридан аёл кишининг овози келди. — Қўшингизман, калитни сизга қолдириб кетмоқчи эдим, — деди Алишер ёлғондан.

Эшикни хонадон бекаси очди. Шу пайтда Баҳоидир ичкарига

қадам босиб, бирдан аёлга қараб отилди, шокка тушиб қолган бека ерга йиқилди. Баҳоидир аёлнинг овози чикмаслиги учун кўли билан оғзини беркитди. Электрошокерни охиридан бел қисмига босди.

— Ёрдан беринг, — хонадон бекаси эрини ёрдамга чакирди. Шу пайт хонадон ичиндан бир эркак югуриб чиқиб, Баҳоидирнинг бошига оёғи билан тепди. Бу сониялар ичида бўлдики, ўғри боланинг кепкаси бошидан учиб кетди.

Баҳоидир аёлни қўйиб юбориб, электрошокерни эркакка қаратди. Эркак ҳам ажбир экан, бирдан ўғрининг қўлига тепди.

Электрошокер хонадон ичкарига учиб тушди.

Катта бойлик умидида келган қароқчилар қочишга мажбур бўлишди.

Пастда машинасида уларни кутиб турган Жамил ва Парпи йигитларнинг тез чапиб кетишадиганидан ҳайрон қолишди. Уларни орқасидан юриб, топшиқолмади. Бир оз вақт ўтгач Баҳоидирнинг ўзи Жамилга кўнғироқ қилиб, уни олиб кетишини илтимос қилди.

Улар Жамилнинг автомашинасида Сергели даҳасида жойлашган канал бўйига боришди. Баҳоидир ҳеч ким сезмаслиги учун устки кийимларни сувга ташлаб юборди.

Жамил ҳайрон, Баҳоидирдан нима учун бунақа қилганини сўраганида, иши бўлмаслигини айтди. У машинасида йигитни автосалон олдига ташлаб қўйиб, йўлига равона бўлди.

Шу кuni тушликдан сўнг ички ишлар ходимлари Баҳоидир Қодировни яшаш манзили олдида қўлга олишди.

Судга оид тиббий экспертизанинг хулосасига кўра, Т.Салимовда "икки тизза бўғимларида қон-танашлар, ўнг томон кўкрак соҳасида яра тан жароҳатлари" борлиги, бу тан жароҳатлар оғирлик даражасига кўра соғлиқнинг қисқа муддатда бузилишига олиб келган энгил тан жароҳатлари туркумига кириши аниқланди.

Ш.Узоқовада ҳам "ўнг томон елка соҳасида кўпball қонталашлар ва яралар борлиги", бу тан жароҳатлари оғирлик даражаси-

га кўра соғлиқнинг қисқа муддатда бузилишига олиб келмаган энгил тан жароҳатлар туркумига кириши аниқланди.

Суд мажлисида эр-хотин судланувчиларга нисбатан даввоси йўқлигини, уларга энгилроқ жазо беришларини сўрашди.

Суд судланувчи Б.Қодиров ва А.Бакировга жазо тури ва миқдорини тайинлашда фаразли мақсадларда жиноят содир қилганлигини, Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 56-моддасида назарда тутилган жазони оғирлаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида инобатга олди. Юқоридаги жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар мажмуини жиноятнинг ижтимоий хавфлилик даражасини жиддий камайтирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, судланувчиларга маҳалла фуқаролар йиғини томонидан берилган қафолат хатини ҳамда жиноятнинг хусусияти ва ижтимоий хавфлилик даражасини инобатга олган ҳолда уларга нисбатан ЖКнинг 57-моддасини қўллаб, санкцияда назарда тутилган озодлиқдан маҳрум қилиш жазосини энг кам қисмидан ҳам камкор тайинлашни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблади.

Б.Қодиров Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 164-моддаси 3-қисми "в" бандида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, турар жойидан ижобий тавсифланиши, ёши, жабрланувчининг судланувчига моддий ва маънавий даввоси йўқлигини ЖКнинг 55-моддасида назарда тутилган жазони энгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолаб, айбига тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан